47րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 659 Կ. ՊՈԼԻՍ ՅՈՒՆԻՍ 26/9 ՅՈՒԼԻՍ 1903 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 1321 ՌԷՊԻՒԼ ԱԽԷՐ — 26 ՀԱԶԻՐԱՆ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Գ. ԳԱՅԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Բաբը Ալի ճամբան, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ՕՐԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی سیاسی غزته در
صاحب امتیازی : اوهانس قیصریان
اداره خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղշ.	50 ղշ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Օտարաշխարհի համար	25 Ֆր.	13 Ֆր.

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՔԱՍԻՄԻ ԹԱՐԳՄԱՆԱԾ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԻՆ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Նկատելով որ ամէն կողմէ գիմումներ կ'ըլլան և դիւրութիւններ կը խնդրուին Աշխ. Նարեկը ստանալու, կը ծանուցանենք թէ, ով որ Նարեկի նախապէս հրատարակուած 39 փորմերով տպարան ներկայանայ պիտի կրնայ գոհացնել ստանալ։

* * *

Գաւառներու բաժանորդները պէտք է կանխիկ ղրկեն իրենց տարեկան բաժնեգինը ԱՇԽ. ՆԱՐԵԿը ստանալու համար։

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Իզմիրեանց Գրական Մանախումբը տարի մը ետք կը բոլորէ և այսօր իր հանդիսական նիստը կը գումարէ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։ Այդ գեղեցիկ հաւաքումը ինքնին քաղաքակրթական երևոյթ մը կ'ընծայէ Հայ գրականութեան համար, որուն մշակութեան և զարգացման համար հաստատուած է բարեյիշատակ Իզմիրեանց քը կտակը, որուն արդիւնքը բաւական տարիներէ ի վեր կը վայելենք, քիչ թէ շատ, Հայ գրականութեան...

[...]

վաղեան էֆ. պիտի ներկայանայ մը այս մեր տղոց քաղաքական նոխազ ծառայեց, թէև կան ուրիշներ ալ, որոնք իրաւ քիչ մը աւելի լուրջ, սակայն մրցանակը առնելու ու և է ներքին արժանիքէ զուրկ էին բոլորովին։

[...]

հեղինակը գիտէ միայն, և ժամանակ անցնելէ վերջ ձեռագիրն ալ կ'եղծանի կը լմննայ. նմանապէս Լեւոնեանի ծանօթ գործը, և ասկէց առաջ շատ ուրիշներ ալ։

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ՍԷՕՈՒԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ

Գումգարուի Ասոմբսիոնիստ քոյրերու աղջկանց վարժարանին պարտէզին մէջ, կիրակի օր, կատարուեցաւ ամավերջի հանդէսը։

Ժամը 7ին ծնողքներու և կրթասէրներու ստուար խումբ մը սկսաւ տակաւ հանդիսավայրը լեցնել։

Քիչ վերջը հանդիսավայրը հասաւ ֆրանսական դեսպանին կողմէ Colonnel Parisien, ...

[...]

վիճակած մրցանակը տուաւ (որ էր prix d'architecture)....։

Ի վերջոյ աշակերտուհիները միաձայն արձակուրդի երգը երգեցին, որուն աւարտման Colonnel Parisien, և դիմաց դեսպանին բոլոր ուսուցչաց և քոյր ուսուցչուհեաց իր ջերմագին շնորհաւորութիւնները ըրաւ, և աշակերտուհիներուն քաջալերական մը խօսելով մաղթեց որ առաջիկայ տարիներ այս տարուան նման յաջողակ աշակերտուհիներ և փայլուն շրջանաւարտուհիներ ունենան, որոնք միշտ պատիւ բերեն իրենց սեռին և ի բաքանչիւրը իրենց պատկանած ազգութեան հաւատարիմ անհատներ ըլլան։

Թէ' ծնողք և թէ' կրթասէրներ շնորհաւորեցին վարժարանին բազմավաստակ տնօրէնուհին Mère Jeanne, ինչպէս նաև ի մասնաւորի Soeur Marie d'Immaculée, ուսուցչուհի բարձրագոյն կարգերու։

Հ. Գ.

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

Ցաւալի է որ երբ մարդկայնորէն... կրօնական կրթութիւնը Եւրոպայի ամէնէն զարգացած միջավայրերուն մէջ իսկ վնասակար կը նկատուի և հիմա մեծամեծ պոռթկումներ կ'ըլլան Ֆրանսայի մէջ կղերին ձեռքէն փրկելու, մեր մէջ բազում անձինք կը տեսնուին իրենց զաւակները յանձնելու այնպիսի մարմիններու որոնք ոչ միայն ...

[...]

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

X ՃԱՌԱԳԱՅԹՆԵՐԸ ԵՒ ԹԱՆՍԵՌԸ

Վերջերս Եւրոպայի բժշկական շրջանակներուն մէջ մեծ աղմուկ հանեց Թանսէռի բուժումը X ճառագայթներու միջոցով։ Այդ առթիւ բազմատեսակ դեղեր ու մեթոտներ յանձնարարուեցան. ոմանք համադրական քիմիայի խառն բաղադրութեան դիմեցին, ուրիշներ պարզ բոյսերու, ինչպէս մանուշակի տերևներէն պատրաստուած խոտ մը բժշկել փորձեցին. ոմանք բժշկութեան արհեստին բոլոր նրբութիւններովը պատրաստուած արինաջուրը (sérum) նախադաս համարեցին, վերջապէս ուրիշներ ալ խոհանոցի աղին պարզ լուծումը օգտակար գտան։

Այս և ասոնց նման բազմատեսակ դեղեր ու մեթոտներ առաջարկուեցան, որոնց փոքրագոյն մասը միայն քիչ թէ շատ արդիւնաւոր եղաւ։ Ասոնցմէ X ...

[...]

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՔԱՍԻՄ 169

ԿՆՃՌՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ

ՎԷՊ

ՏՕՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Բ.

[...]

ու լուսանկարչութեան մէջ սկսած են արդէն մեծ ընդունելութիւն գտնել։

Այս ճառագայթներուն շնորհիւ կարելի է անթափանց մարմիններու ներքին մասերը տեսնել, ինչպէս՝ մեր մարմնոյն ներքին գործարանները ու անանց չափումները։

Հիմա տեսնենք թէ ի՞նչ դեր ունին X ճառագայթները քաղցկեղի բուժումին մէջ։

Անցեալները Գերմանիոյ վիրաբուժական մէկ համաժողովին մէջ, Տօքթ. Բէգէ լրջօրէն նկատողութեան առնելով բժշկական այս խիստ կարեւոր խնդիրը, թուեց 35 գլխաւորներու անուններ, որոնք քաղցկեղի մասին տարբեր ուսումնասիրութիւններ ըրած էին։ Միացեալ Նահանգներու բժիշկները մասնաւորապէս ջերմեռանդ հետեւողներ եղած են Ռէօնթկէնեան ճառագայթներուն և վերջին քանի մը տարիներու ընթացքին մէջ ձեռք բերած են այնպիսի յաջող արդիւնքներ, որոնց շնորհիւ սահմանափակուած են քաղցկեղին աւերիչ յառաջդիմութիւնները ու մասամբ առաջքը առնուած այդ մահացու ախտին։

X ճառագայթներու մորթային քաղցկեղի վրայ ներգործած առաջին բարեբար ազդեցութիւնը՝ ցաւի նուազումն ու անհետացումն է։ Քաղցկեղը կեղի մը երեւոյթը առած ատեն, ճառագայթներու օգուտը կը կայանայ վէրքին ծաւալումը կասեցնելուն մէջ, չամքեցնելով նախապէս անոր չարաւը, անհետացնելով գարշահոտութիւնը, որուն կը յաջորդէ վերջապէս սպիացումը։ Երբ ուռեցքը կեղային չէ, այն ատեն ճառագայթներուն պաշտօնն է կակղեցնել վէրքը, չարաւալից վիճակի մը վերածել և ապա սպիացնելով՝ անհետացնել զայն։

Տօքթօր Էլլիս քաղցկեղով վարակուած կնոջ մը ստինքներուն վրայ հետեւեալ փորձը կատարեց։ Ստինքին մէկ մասը կապարեայ հրարգելով (écran) ծածկեց, և միւսը՝ ճառագայթներուն ներգործութեանը ենթարկելով՝ տեսաւ թէ X ճառագայթներէն ցուցադրուած կողմը չարաւալից կակղութիւն մը ստացած է, մինչդեռ միւսը՝ կապարեայ հրարգելին պատճառով, զերծ մնացած է ճառագայթներուն ազդեցութենէն։

Անհաւասիկ իրողութիւն մը որ կ'ապացուցանէ թէ X ճառագայթները քաղցկեղին վրայ կը ներգործեն իբր կեղիչ ու եղծիչ ատոր մը, բայց ոչ բուժիչ, վասն զի անկէ թեթեւապէս բուժուողները՝ քիչ ժամանակ յետոյ նոյն ախտէն կրկին վարակուելով զոհ կ'երթան անոր։

Այս կեղիչ յատկութիւնըամէն քաղցկեղի յատուկ չէ, այլ պարզապէս մորթի, ստինքի և ուրիշ մակերեւութային քաղցկեղներու համար, որոնք կրնան ուղղակի կերպով հաղորդակցութեան մէջ ըլլալ ճառագայթներուն հետ։

Իսկ գալով ներքին քաղցկեղներուն, ինչպէս են ստամոքսի ու աղիքներու քաղցկեղները, ատոնց բուժումը առայժմ անկարելի նկատուած է դժբախտաբար։

Բժիշկներու կը մնայ ուրեմն լուրջ հետազօտութիւններ ընելով՝ առաջ տանիլ ուսումնասիրութիւնը Ռէօնթկէնեան ճառագայթներուն դրութեան, որ չատ մը յուսալից արդիւնքներ կը խոստանայ։

*** Վիեննայի բժշկական ընկերութեան վերջին գումարման մէջ, Ռէօնթկէնեան ճառագայթներու միջոցաւ քաղցկեղի բուժման երկու դէպքեր յիշատակուեցան։ Անոնցմէ մին, բերնին մէջ չատ առաջ գացած քաղցկեղ մը, բոլորովին անյայտ եղաւ, հինգ չաբաթ ճառագայթներով դարմանուելէ վերջ։ Միւս դէպքին մէջ, բազուկին վրայ ելած ծանր քաղցկեղ մը բուժուեցաւ չորս չաբաթ դարմանումէ վերջ։ Ուրիշ դէպքեր ալ կը դարմանուին Վիեննայի ազգային հիւանդանոցին մէջ։

ՀՐԱՉԵԱՅ ՏԷՐՈՅԵՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1903 Յունիս 25/8 Յուլիս չորեքշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Սէրթ էքսթրա, օխան	38	փր.
» միջին տեսակ »	37-37½	»
Ճերմակ Ա. լիպրայէն պակաս	6¼	ղշ.
» Բ. »	7	»
Մախլութ (խառն) »	8	»
» (հաճարով) »	9-9½	»

Այսօր ժամանեց 7 վակոն ցորեն Անատոլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ա. պարկը	74	ղշ.
» » Բ. և Գ. »	72-73	»

ԹԵՓ

Օխան 17 փարա։

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը	11¾	ղրշ. գրիւը
Երկրորդ »	11½	»

ՄԻՍԻՐ

Օխան 31-32 փարա։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԳՈՐԾԵՐԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ.— Ուրովհետեւ, կ'ըսեն ֆրանսական հակակղերային թերթերը, եսախոպոսները, միաբանութիւնները, բոլոր կղերը կը դիմադրէ Նոր օրէնքին, որ Պետութեան օրէնքն է, ընդունելի չէ որ այդպիսի եսախոպոսները և այդ կղերը Պետութեան ծախքով կերակրուին այսուհետեւ։ Անկեղծ ֆրանսացիներուն պարտքը գծուած է.— Նախ օձիքնիս ազատենք վանական միաբանութիւններէն, յետոյ ջնջենք Քոնքորտան և եկեղեցիները բաժնենք Պետութենէն։ Վատիկանի բռնած դիրքն ալ կը յորդորէ մեզ այսպէս ընել։ Վարանելու պէտք չկայ։ Ասիկա Ֆրանսայի համար կեանքի և մահու խնդիր է։

*** Եկամուտին վրայ տուրք դնելու առաջարկութիւնը այնեան նոտաջրջանին պիտի վիճաբանուի։ Ելմտական նախարար Մ. Ռուվիէ Երեսփ. Ժողովին վերջին նստին մէջ այս կէտը հաստատեց։ Ֆրանսական թերթ մը այս տուրքին վրայ հետեւեալը կը գրէ.— Եկամուտի տուրքը 100 տարիէ ի վեր Անգլիոյ մէջ գոյութիւն ունի, հետեւաբար Ֆրանսա Անգլիայէ կը նորածէ այդ նոր գործիքը, որ չատ օգտակար եղած է հոն, մանաւանդ Թրանսվալի պատերազմին ժամանակ։ 1900ի դարձման տատուռ մը, Սըր Մայքըլ Հիքս Պիչ, այն ատեն նախարար ելեմտից, արժնցաւ և տեսաւ որ մէկ ու կէս միլիառ փր. կը պակսի Մեծին Բրիտանիոյ ելմտացոյցը գոցելու համար։ Եթէ այս տեսակ բան մը Ֆրանսայի մէջ պատահէր, ելմտական նախարարը սարսափահար պիտի ըլլար. բայց Սըր Մայքըլ, ժպտելով և ամենայն հանդարտութեամբ իր եկամուտի տուրքը հաւաքեց իր դրամատախտին վրայ, և վճռեց որ իւրաքանչիւր հարկատու փոխանակ 50 սանթիմ վճարելու մէն մի 25 փր. եկամուտի վրայ, ֆրանք մը վճարէ։ Այս կերպով միլիոններով ստէրլինգներ մտան իր գանձին մէջ։ Հետեւեալ տարին, 1901ի գարնան, դիրտաուծը ուզեց որ մէկ ու կէս միլիառ ալ պակսէր. Սըր Մայքըլ վճռեց որ մէկ փր. յիսուն սանթիմ վճարուի։ Հետեւեալ տարին պատերազմը վերջացած էր, սեթէ ոչ երկու փր. պիտի վճարուէր, և յետոյ երեք և ապա չորս փր.։ Մինչեւ որ ամբողջովին քսան 25 ֆրանքը վճարել չտար, օձիքը պիտի չազատէր։ Կը տեսնուի թէ եկամուտի տուրքով նեղութիւն չի կրեր ելմտական նախարարը, կարելի է անով դոցել սարսափելի բացեր, բաղմածախս գաղթային դրամնմներ։ Պզտիկ ցնցում մը եկամուտի տուրքին, և ահա դրամը դուրս կ'ելնէ հարկատուին երակներէն։ Մ. Ռուվիէի ծրագրին համեմատ, նոյն տուրքէն ազատ պիտի ըլլան 500 փր.էն պակաս եկամուտ ունեցողները։ Երբ մէկուն մը հարստութիւնը ուղղակի գնահատելու հիմերը պակսին, կ'ըսէ Մ. Ռուվիէ, քննիչը անոր եկամուտը կամ վաստակը պիտի որոշէ անոր բնակարանին վարձքէն, և անանկ մը պիտի հաշուէ որ վարձքէն տասն անգամ աւելի ըլլայ հարստութիւնը։ Այնպէս որ եթէ Մ. Բօչիլտ 30,000 փր.նոց ապարթըմանի մը մէջ բնակի —ինչ որ Բարիզի ամենէն սուղ աբարթըմաններէն մին կ'ըլլայ— ելմտական քննիչը անոր հարստութիւնը պիտի հաշուէ 300,000 փր.ի, և այս գումարին հաշուով պիտի գանձէ եկամուտի տուրքը։

*** Բղի Բարիզիեն Ֆրանսայի վարկին վրայ խօսելով կ'ըսէ թէ՝ ֆրանսական Ռանդին անկումը Ֆրանսայի վարկին նուազումը չի նշանակեր։ Ֆրանսայի դրամական կարողութիւնը հիմնուած է իր հողին հարստութեան, իր արտերուն արգասաւորութեան և ազգին աշխատասէր ու խնայասէր բարեմասնութիւններուն վրայ։ Ո՛չ մէկ ժողովուրդ ա՛յնքան բարձր սարքաւոր ունի այն աշխատասէր և մրաջան յատկութիւնները, որոնց շնորհիւ յաղթած է Ֆրանսա ամէն տագնապներու, իր պատմութեան ամենէն տխուր ժամերուն մէջ։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՔ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ՅԱՂԹՈՒԱԾ.—Քիլի մէջ ամերիկեան նաւաստիները երկու յուսախաբութիւն ունեցան. առաջինը՝ երբ Շիկաֆօ մարտանաւին մակոյկին տասը թիավարները քսան երկվայրկեան՝ եւ մնացին Քայզըր Ֆրիտրիխ գերման մարտանաւին սատկերու թիավարներէն։ Երկրորդ ձախողուած մը կ'սպասէր Ամերիկացիներուն. իրենց սաամաքնները չկրցան գլուխ ելնել Գերմանացիներուն հետ գարեջուրի ամբիւ անհամակ գաւաթներուն առջեւ։ Ամերիկեան նաւաստիները արտօնութիւն չունէին մարտանաւուն մէջ գարեջուր խմելու, և բացառիկ կերպով միայն արտօնուեցան գարեջուր խմել։ Բայց հարկ եղած եռանդը չկրցան ցոյց տալ։ Ընդ ամէնը ութ հարիւր կօշտոներ կային որ կրցան տալ 4000 լիտր գարեջուր։ Երկրորդ օրը, ամերիկեան Քիրսէյճ մարտանաւին նաւաստիները չատ յոգնած էին մինչեւ գերմանացիք բան մը եղած չէին։

ԳԵՐՄԱՆՔ ԻՒՆՆ ԿԵՐՊՈՎ ԿԸ ՇԱՀԻՆ.—Հապէշաստանէն դարձող անուանի ֆրանսացի մը Մենելիքի մայրաքաղաքին՝ Ատիս Ապապայի մէջ տեղի ունեցած առեւտրական մրցումներուն վրայ խօսելով, կը յայտարարէ թէ Գերմանացիք իրենց ճարպիկութեամբ կը գերազանցեն հոն ալ բոլոր եւրոպացի վաճառականները։ Մենելիք կայսր ուզեց փողերանոց մը ունենալ։ Իր չուրջը գտնուողներուն հասկցուց իր փափաքը, և Եւրոպացիք գործի սկսան։ Վերջապէս ծրագրուած հաստատութեան չինութեան հարկ եղած իրեղէններուն ապսպրանքը յանձնուեցաւ Քրուբի մեծ զինագործարանին մասնաճիւղին, որ կը գտնուի Աւստրիոյ մէջ։ Հապէշ արքունիքին վստահութիւնը գրաւող Հայ մը բաւական օգտուեցաւ այս ապսպրանքէն, որովհետեւ միջնորդ ծառայած էր գերման խումբին և Հապէշներուն։ Քիչ ատենէն ձիգութի ժամանեց գերման ճարտարագէտ մը իրեն հետ բերելով հազար հակ իրեղէններ և մեքենաներ, Հապէշաստանի փողերանոցին չինութեան սահմանուած։ Այսպիսի յաղթութիւն մը չատ կարեւոր է գերմանական ճարտարութեան համար, որ այս կերպով իր մասնաճիւղը կ'ունենայ Հապէշաստանի մէջ, ձուլարաններ, ամէն տեսակ մեքենաներ։ Մենելիք վարժացաւ գերման հայթայթիչներուն չատ աժան գիներուն վրայ։ Գերմանացիք այս մէթոտին կը հետեւին յաջողելու համար, այսինքն նախ կը սկսին աժան գինով ապրանք հայթայթել, մինչեւ որ հրապարակը բռնեն։ Մինչդեռ ֆրանսացի գործարանատէրները բնաւ վարպետութիւն չունին։ Անցեալները, Եւրոպայի մէջ Ֆրանսա գնաց ֆրանսական գործարաններէն թնդանօթի նմուչ մը առնելու Մենելիքին համար։ Առաջարկուած գինը բնաւ չկրցաւ գեղչել տալ, նոյն իսկ երբ յայտարարեց թէ Հապէշաստանի թնդանօթները այսուհետեւ Ֆրանսայէն պիտի ապսպրուին։ Անմիջապէս Քրուբ իմացաւ, գործը կարգադրեց, մարդուն ուզած գինով տուաւ, և այսուհետեւ ինք պիտի ըլլայ թնդանօթի հայթայթիչը հապէշ բանակին համար։

Մ. ԼՈՒՊԷ.—Լոնտոնի ֆրանսական դեսպանատան մէջ ի պատիւ Էտուարտ թագաւորին տրուելիք հացկերոյթին գինիները, սկիհները և սպասները Բարիզէն ղրկուեցան։ Ելիզէի պալատան ճարտար խոհարարապետներէն մին ալ Լոնտոն գնաց։ Անգլիական օրաթերթ մը ծանոյց թէ Էտուարտ թագաւոր Մորակապի պատուանշանը չէր կրնար տալ Մ. Լուպէի, որովհետեւ իշխող վեհապետներու միայն յատուկ է այն, և այս պատճառաւ յատուկ նոր պատուանշան մը հաստատեց, որ պիտի տրուի Մ. Լուպէի, և անոր դիրքը ունեցող Տէրութեանց ուրիշ պետերու։ Բոլոր եւրոպական վեհապետները ունին ծնրակապի պատուանշանը, Պարսից Շահն ալ ունի։ Այս պատուանշանը ունեցող վեհապետները կը կրեն իրենց ձախ ծունկին տակէն, գօլպային վերի կողմէն։ Շահը իր կօչիկին վրայէն կը կրէ զայն, որովհետեւ մէջքէն մինչեւ ծունկերը երկարող կարճ տաբատ չունի։ Մ. Լուպէ, Մ. Տէլքասէ և միւս Ֆրանսացի հրաւիրեալները ևս նոյն տաբատը (քիւլօթ) չունենալով, արարողական ձեւակերպութիւնը պարտաւ նուրուեցաւ զիջում ընել և արտօնել սովորական բանթալոնը։ Հետեւաբար Պըքինկէմի պալատին հացկերոյթի ատեն, անգլիական պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով պիտի տեսնուին բանթալոնով հրաւիրեալներ։ Հրաւիրագիրներուն վրայ կան սա բառերը. «Պալատական տարազ բանթալոնով»։ Այս առթիւ կը պատմուի թէ հրաւիրագիրները ղրկելու պաշտօն ունեցող անձը ղուարճալի սխալ մը գործեր է. նոյն հրաւիրագիրներէն «Պալատական տարազ բանթալոնով» ղրկեր է նաեւ երկու դքսուհիներու և մէկ կոմսուհիի։ Թագաւորը չատ խնդացեր է այս սխալմունքին վրայ։

*** Լոնտոնի մէջ արքայական Օբերայի մասնաւորներու սեփականութիւնն է, մինչ Բարիզի Օբերան կառավարական է և կառավարութիւնը, եթէ ուզէ, կրնայ հրի ընել մուտքը։ Անգլիոյ մէջ այսպէս չէ։ Կառավարութիւնը 720 անգլ. ոսկիի վարձքով բռնած է մէկ գլխաւոր օթեակ իրեն համար։ Բոլոր հասոյթները հազար անգլ. ոսկին կ'անցնին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ
Մ. ԼՈՒՊԷ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Յուլ.—Այս առաւօտ Մ. Լուպէ այցելեց ֆրանսական հիւանդանոցը և Ֆրանսացի դաստիարակչհիններու տունը, որուն բացումը վերջերս կատարուած էր։ Երբ Սէնթ-Ճէյմս վերադարձաւ, պատգամաւորութիւններ ընդունեց, մանաւանդ Լորտ Քաղաքապետը, Ուէսթմինստրի Թաղապետական Խորհուրդը, Լոնտոնի դաւառին և Աւստրական Ակնակներու պատուիրակները։ Կէս օրէն կէս ժամ վերջը, Կիլտհօլի մէջ ներկայ եղաւ մեծ կոչունքին, զոր Լորտ Քաղաքապետն ու Լոնտոնի միջնաքաղաքին արհեստապետութիւնը տուին ի պատիւ իրեն։ Ջերմագին ընդունելութիւն գտաւ։

Երեկոյին Մ. Լուպէ ֆրանսական դեսպանատան մէջ մեծ հացկերոյթ մը տուաւ Թագաւորին և արքայական գերդաստանի անդամներուն։ Ճաշէն վերջ, Մ. Լուպէ Քովընթ Կարտըն գնաց, ի պատիւ իրեն սրուած հանդիսական ներկայացման։ Թագաւորը, Թագուհին և բոլոր արքայական գերդաստանը ներկայ էին։ Երբ Թագաւորն ու Թագուհին և Մ. Լուպէ ներս մտան, նուագախումբն անեց «Աստուած պահէ Թագաւորը» անգլ. քայլերգն և Մարսէյյէզը, խնդագին ցոյցերու մէջ։ Սրահը զարդարուած է մեծ չքեղութեամբ։ Արքայական օթեակը պճնուած է վարդերու և օրքիտէներու փունջերով, որոնք կը չրջանակեն Անգլիոյ և Ֆրանսայի դրօշները։ Ներկայացումը չատ փառաւոր եղաւ։ Ռիկօլէթթոյի առաջին արարուածն իտալերէն երգուեցաւ Տիկ. Մէլպայի և Մ. Ռընոյի կողմէ։ Յետոյ Բարմէնի երկրորդ արարուածը ներկայացուցին Մ. Ալվարէզ և Տիկ. Քալվէ։ Ներկայացումը վերջացաւ «Ռոմէօ է Ժիւլիէթ»ի առաջին արարուածով, որ ֆրանսերէն երգուեցաւ։ Ֆրանսայի արուեստագէտները ծափահարուեցան։

—Պըքինկէմի պալատան մէջ հանդիսական հացկերոյթի մը միջոցին, Էտուարտ Թագաւոր բաժակ առաջարկեց Մ. Լուպէի կենաց, ի վեր հանելով թէ Անգլիացի ժողովուրդին կողմէ Մ. Լուպէի եղած ընդունելութիւնը կ'ապացուցանէ Անգլիոյ իրապէս բարեկամական զգացումները հանդէպ Ֆրանսայի, որ Անգլիոյ ամենէն մօտ Տէրութիւնն է և այսու իսկ իր լաւագոյն դրացին ըլլալու է։ Մ. Լուպէ, ի պատասխանի, յիշեց Էտուարտ Թագաւորին ի Բարիզ այցելութիւնն որ, ըսաւ, յայժ բարեբաստիկ արդիւնքներ պիտի ունենայ և պիտի ծառայէ պահպանելու և ա՛լ աւելի ամրապնդելու երկու ազգերուն միջեւ յարաբերութիւնները, ի նպաստ ընդհանուր խաղաղութեան։

—Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Մ. Տէլքասէ, առաւօտուն խորհրդակցեցաւ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լէնստաունի հետ։ Մ. Լուպէ ժամ 11½ին ընդունեց դեսպանական մարմինը։ Յետոյ Մ. Տէլքասէ խորհրդակցեցաւ նաեւ Լոնտոնի ռուս դեսպանին հետ։

ՊԱՊԻՆ ՎԻՃԱԿԸ

ՀՌՈՄ, Յլս. 7.—Առտուան ժամը 6ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ այս գիշեր Պապը հանդարտ անցուց, քիչ մը նուազ տկարացաւ, և թերեւս պիտի կրնայ տակաւին այս օրն ալ անցընել։

—Առտուան ժամը 9.20ին հրատարակուած ուրիշ տեղեկագիր մը ընդհակառակը կ'ըսէ թէ Պապը յուզուած գիշեր մը անցուց առանց քնանալու։ Սակայն իր առողջական վիճակին ընդհ. պայմանները քիչ մը վերահաստատուած են։ Որովհետեւ կը կարծուի թէ լանջամաշկին մէջ ջուր հաւաքուած է, բժիշկները փորձել համար գործողութիւն մը պիտի ընեն։

—Պապը գոհացուցիչ կերպով դիմացաւ կողատապային գործողութեան։ Բրոֆ. Մացցոնի յայտարարեց թէ Պապը ոչ եւս երեք օր ապրելու չափ ոյժ ունի։ Սակայն անձնկիկալներն ալ անյոյս չեն առնուիր։

—Իրիկուան ժամը 8.25ին հրատարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Պապին վիճակը կը չարունակէ բաւական գոհացուցիչ ըլլալ։ Սրտան չրջանը և չնչառութիւնը յամրաբար տեղի կ'ունենան, բայց աստիճանաբար կը բարուքին։

ՊԷՐՆ.—Զուիցերիոյ Պանքաներն իրենց զեղչի սակը 4էն 3½ի իջեցին։

ՎԻԵՆՆԱ.—Ֆրանց-Եոզէֆ կայսր վաղը Իշլ պիտի երթայ, ուր պիտի բնակի ամառն ի բուն։

—Ֆրանց-Եոզէֆ կայսր ինքնագիր նամակ մը ուղղեց Վարչապետ Մ. Քէօրպէրի, որով չընդունիր անոր հրաժարականը և շնորհակալութիւն կը յայտնէ իր թանկագին ծառայութեանց համար որոնց Կայսրը պէտք ունի ապագայ կարեւոր գործերու համար։

ԱԹԷՆՔ.—Կարգ մը գումարումներ տեղի ունեցան մանաւանդ Պելէպոնոսի մէջ, ի նպաստ Կորնթոսի չամիչներու մնացորդներուն։ Կառավարութիւնը կարեւոր միջոցներ ձեռք առաւ բարեկարգութիւնը ապահովելու համար։ Մ. Թէոդոքիս Թագաւորին ներկայացուց Դահլիճին հրաժարականը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թիէնծինէ կը հեռագրուի Սթանտարտի թէ Թիէնծինի ռուսական չրջանակներուն մէջ կը կարծուի որ Ծարը իր բանակը չարժման մէջ պիտի դնէ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ
ՀԱՅ ԳԻՐԵՐԸ ԵՒ ՍԱՀԱԿ ՄԵՍՐՈՊ

Աշխարհիս բոլոր Հայ եկեղեցիներուն մէջ երբ կը նուիրագործուի այսօր մեր Թարգմանիչներուն Սահակին և Մեսրոպին տօնը, ոչ նուազ փառաւոր հանդիսաւորութեամբ, կ'արժէ որ մեր բոլոր ընթերցողները և ընթերցուհիները գաղափար ունենան Հայ գիրերու գիւտին և հետեւաբար Սահակին ու Մեսրոպին այն թանկագին ծառայութիւններուն վրայ, որոնք նախախալովքը եղան Հայ մատենագրութեան։ Թէ ինչքան արժէքաւոր և անհրաժեշտ ծառայութիւն մըն էր այս, աւելորդ է մանրամասնել, քանի որ դարերէ ի վեր Հայ ժողովուրդը անոնց կը պարտի իր յաջորդական զարգացումը, իր այսօրուան վիճակին հասած մատենագրութիւնը, գրականութիւնը, և վերջապէս բոլոր այն առաւելութիւնները որոնք անփոխարինելի էին ժողովուրդի մը դաստիարակութեան և իմացական առաջխաղացումին համար։

Ս. Սահակ Հայրապետի կաթողիկոսութեան օրով երկու հարիւր ինսունը ինը թուականին Ս. Գիրքը կը մնար տակաւին Հայուն համար իր տարագիր վիճակին մէջ։ Որպէս զի Քրիստոնէութիւնը տարածուած և հաստատ կռուանի մը վրայ դրուած ըլլար ամէն հայու համար առ հասարակ, անմիջական պէտք մըն էր Հայ լեզուին նշանագիրներուն գիւտը, որով կարելի ըլլար Ս. Գիրքը թարգմանել, և մատչելի ընել ամէնուն համար, քանի որ մանաւանդ քարոզչութեան միջոցաւ ալ բացարձակապէս անկարելի կ'ըլլար հրահանգել ժողովուրդը։ Սահակի օրով, Վարդան անուն երկրագործի մը որդին, Մեծրոպ Տարօնեցի՝ վարդապետ ձեռնադրուած էր, և իր հեղահամբոյր բնաւորութեանը ու աշխատասիրութեանը համար սիրելի եղած էր Սահակ Հայրապետին, Էջմիածնայ Մայր-տաճարին մէջ, ուր կը պաշտօնավարէր օրինակելի վարք ու բարքով։

Սահակ Հայրապետ անոր հետ համախորհուրդ առաջին անգամ, իր կաթողիկոսութենէն հինգ տարի ետքը, Դանիէլեան-Ասորական նշանագիրները ձեռք բերաւ, ու երկուքը մէկ փորձեցին այդ գիրերը սովրեցնել ժողովուրդին։ Սակայն այդ գիրերը բաւական չէին Հայ լեզուն առանց սխալի և իր ճշդութեանը մէջ կարդալու և գրելու, այնպէս որ իրենց այս առաջին փորձը բոլորովին ապարդիւն եղաւ։ Հարկ էր ուրիշ աղբիւրի դիմել, Մեսրոպ ելաւ գնաց Սամոսատ քաղաքը ուր հելլենական լեզուի քաջահմուտ Հռոփանոս անուն գրչի տէր մէկու մը հետ, Հելլեններէն և Ասորերէն այբուբենները առաջքը առնելով հայ նշանագիրները ձեւեց ու անմիջապէս իր երկիրը դարձաւ հայերէն այբուբեններով։

Մեսրոպի գործը արգասիքը եղաւ հայ մատենագրութեան որ ծաղկեցաւ հետզհետէ և որուն ամէնէն առաջին գործը եղաւ Ս. Գրքին Թարգմանութիւնը։

Ահա թէ ինչպէս նուիրական դարձած է Հայերին համար Սահակին ու Մեսրոպին անունները և անոնց յիշատակութիւնը մեր եկեղեցիներուն մէջ։ Հայ եկեղեցին, — ժողովուրդը ըսել կ'ուզենք— իր մատենագրութեան հեղինակներուն յիշատակին փարած է սրբազնին և այսօր դպրոցական հանդէսներ կը կատարուին թաղային բոլոր վարժարաններուն մէջ, գովեստով կը յիշուին անոնց անունները, Գրոց գիւտին պատմութիւնը կ'ըլլայ խանդավառութեամբ և ուսանող մանկութիւնը թարմ հասակէն կը վարժուի երախտագէտ զգացումներ կրելու յիշեալ անզուգական բարերարներուն համար։

ԶԵՂԾՈՒՄՆԵՐ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Զեղծ ու բախտախնդիր պաշտօնեաներու կողմէ Հիւանդանոցի մէջ գործուած պատասխանատուութիւններու ու անհեթեթ արարքներուն լուրը նորէն ձանձրանալի ըլլալու աստիճան ու բազմատեսակ է այս օրերս։

Հոգաբարձութիւնը դիմեց պաշտօնեաներու կողմէ գործուած աղտոտ արարքներուն լուրերէն իրար անցած, Հիւանդանոցի մեծ դուռին դռնապանը տապալեց անմիջական կերպով, որպէս զի օտար ներս չմտցուի Հիւանդանոցէն, ու գոնէ զինուորութենէ առաջ եկած մարդերը դադրին։ Նոր դռնապանը իր ճարպիկութիւնը ցուցուց գրեթէ երկու օր ետք պաշտօնեայի մը ծոցէն կէս օխանոց լեցուն չիշ մը ձեռնեան հանելով, ու այս արարքը նոյն իսկ հիւանդանոցին պատասխանատուներէն ծածուկ պահուեցաւ Տնօրէնութեան աչալուրջ հսկողութեան չնորհիւ։ Երկու օր ետքը, ինչպէս նաեւ յաջորդաբար քանի մը օրեր եւս օղիի լեցուն ու պարապ չիչեր գտնուեցան մարապետներու կողմէ բացարձակօրէն ապահովցուած ու արտօնուած կլիներու ծրարներուն մէջէն, բայց ծրարներու այս քննութիւնը հազիւ քանի մը օր տեւեց, որովհետեւ մարապետները յաջողեցան իրենց զօրաւոր ազդեցութեամբ ենթարկել այդ նոր դռնապանն ալ, Տնօրէնին կողմէ պաշտօնեաներուն սրուած բացակայութեան արտօնագիրներուն նման մէկ մէկ տոմս յանձնելով ծրարակիր կլիներուն, որոնց մէ մէկը ճիշդ տասնըհինգ օր առաջ ութը արշըն պասմա և ութը արշըն փանելա դուրս հանած էր մարապետին հրամանով մինակ Շատեր դիտողութիւն ըրած և ուշադրութեան առարկայ ըրած են նաեւ բըգիւզար մարապետի մը յաճախակի բացակայութիւններուն առթիւ տարած պարարտ ծրարները, որոնց մէջ ինչե՛ր գտնուիլը ոչ մէկը իրաւունք ունի գիտնալու, քանի որ մարապետները մէյմէկ մնօրէններ են Հիւանդանոցին մէջ, և իրաւամբ չա՛տ աւելի ազդեցիկ իրենց կոկորդային քաղաքաւարութիւններով, քան Տր. Շիրինեանը իր անբաղ պաշտպանելու վախով համակուած դիրքով։

Ագահաբար պաշտօնեաներու յարգի տակէ գործած սիմպալորէն անհամար զեղծումները կատարելապէս գաղտնի կը մնան միշտ Հոգաբարձութեան առջեւ, որովհետեւ Տնօրէնութիւնը կալ ման պաշտօնեաներն են որ ամէն անգամ Հոգաբարձուի մը այցելութեան միջոցին կը բոլորեն զայն, ու ա՛յնպիսի չափուած, ձեւուած տեղեկութիւններ կը հաղորդեն անոր, որոնց մասին անվստահութեամբ կասկած մը կայմնալը անհնարին է։

Այս տողերը անշուշտ տեղի պիտի տան քննութիւններու, և եթէ Հոգաբարձութեան անդամներուն յաճախ անյայտաբար այցելութեան ատեն դռնապանի պէս պաշտօնեաներ ԱՌԱՆՁՆԱԿԻ քննութեան ենթարկուին, բացարձակօրէն անհնարին է որ նորանոր յայտնութիւններ չելլեն պակսին իրենց օգտակարութիւնը ընձեռելու Հոգաբարձութեան բարեխնամ անդամներուն։

Վստահ ենք որ Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութիւնը պիտի փութայ խիստ քննութիւն մը ընել այս զեղծումներուն մասին, որոնք բնականաբար չեն կրնար նախատեսուիլ, քանի որ անոնց հեղինակները անչափ վատահելի ճանչցուած են։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ՝ ընկերակցութեամբ մէկ քանի վարդապետներու, Բերայի աչափերէջ Տէր Մկրտիչ Հօր, և Պատրիարքարանի դիւանապետներուն, երեկ Կայս. Թանգարանը այցելեց։

Մ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ, այն կոնդակին զոր որով Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին կը յանձնարարէր տօնել Ս. Էջմիածնի Հիմնարկութեան 1,600ամեակը, կոնդակ մըն ալ ղրկած է Ն. Ամենապատուութեան, որով սրտագին կը չնորհաւորէ Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին օծումը, և բարեմաղթութիւններ կ'ընէ անոր արդիւնաւէտ պաշտօնավարութեան համար։ Կ'անուանէ զնա «Շնորհազարդ Տ. Սահակ Կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ, Գիտապետ, պատուական եղբայր մեր, և լծակից Հարազատ ի Քրիստոս Յիսուս» են.։

ԱՐՏԱՇԷՍԵԱՆ գտնուող բարեսէր ազգային մը, ի յիշատակ իր ննջեցեալներուն Հիւանդանոցին մատուռին մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն և պատարագ մատուցանելու համար 100 Օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցին։

—Նոյնպէս Բարիզաբնակ ազգայիններէն Տիգրան Խան Բէլէքեան ըստ իր սովորութեան, այս տարի եւս 300 փր. նուիրած է Հիւանդանոցին։

Հոգաբարձութիւնը այս առթիւ իր խորին չնորհակալիքը կը յայտնէ։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ Ս. Կաթողիկոսը Օրհնութեան կոնդակներով Կիլիկիոյ զանազան թեմերուն մէջ, աթոռակալութեան պաշտօն յանձնեց յետագայ անձերու.— Սսէ՝ Յակոբ էֆ. Գույումճեանի, Մարաշին՝ Մկրտիչ էֆ. Ձէվլէեանի, Ատանա՝ Գրիգոր էֆ. Ճէրիսեանի, Մարաշ՝ Յակոբ էֆ. Զորպաճեանի, Այնթապ՝ Կարապետ էֆ. Նազարէթեանի, Կիւրին՝ Պահատուր էֆ. Պէհատուրեանի, Զօրք-Մարզման՝ Յովհաննէս էֆ. Պալեանի, Իսկէնտէրուն Բերովբէ էֆ. Բէշիշեանի։ Այս կոնդակներուն մէջ մանրամասնաբար բացատրուած են աթոռակալի պարտաւորութիւնները։

ԳՈՆԻԱ-ԷՐԷՅԼԻԷՆ կը գրեն մեզի.— Ս. Էջմիածնի 1600ամեայ Յոբելեանը կատարելու համար, Պատրիարքարանէն ընդհանուր վիճակներու ղրկուած Շըրջաբերականը, ամսոյս 13ին ուրբաթ օրը հոս հասաւ, վիճակիս Գերաշնորհ Առաջնորդ Տ. Տրդատ Սրբազան եպս. Պալեանի միջոցաւ։

Ամսոյս 15ին կիրակի առտու տեղւոյս քահանայ Տ. Մովսէս Հայր Տ. Մովսէսեան հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանելով, օրուան տօնին պատշաճ գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ, որ վերջ

ացուց բարեմաղթութիւններ ընելով Ն. Կայս. Վեհափառութեան թանկագին կենաց համար։

Ցաւարտ Ս. Պատարագի մանկահաղորդ համագումարեան պաշտօն մը եւս կատարեց հանդուցեալ Ս. Հայրապետենուն համար։

ՑԱՌԱՋԻԿԱՑ կիրակի, Մաքրեփեփի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ դըպրաց դասուն հիմնարկութեան տարեդարձը ըլլալով, Ս. Երուսաղէմայ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեան հրաւիրուած է Ս. Պատարագ մատուցանելու։

ՎԱՆԻ կրթասէր հասարակութեան մտքերն զբաղեցնող ամէնէն հաճելի խնդիրը, դեռ հազիւ ինն ամիս ծագում ունեցող Կեդրոնական վարժարանի շինութեան խնդիրն է։

Ամիսէ մը ի վեր սկսուած սոյն հըսկայ շէնքը օրէ օր կը բարձրանայ և մեծ յոյս կայ որ մինչ երեք ամիս կ'ցուի. ինչ որ ամենամեծ յաջողութիւն է բուն իսկ ապագայի հաշւով, նկատելով որ, մանաւանդ Վանի մէջ սեփական շէնք չունեցող վարժարան մը չկրնար ունենալ իր շուրջը կարող բազուկներ, որոնք վստահութեամբ գործին փոյթեռանդ լինին և կրող ունենան վարժարանը նիւթապէս և բարոյապէս նախանձելի դիրքի մէջ դնելու, ապահովելով յարատեւութիւնը անոր։

Ահա այսպիսի համոզումներով և գաղափարով էր որ ցարդ փայլուն գործունէութիւն մը ցուցնող Կեդրոնական Խնամակալութիւնը. բարին բուն նշանակութեամբ ոչինչով սկսեց շինութեան գործն ալ, ժողովրդի հանդամակութեամբ գնելով յարմարաւոր գետին մը օդաւէտ և ջրաւատ կեդրոնի մը մէջ։

Մի այլ կերպ խորհելով, իրաւ է թէ՝ բանաւոր էր առ այժմ յետաձգել այսպիսի մեծածախս շէնքի մը կառուցում, ջանալով զօրացնել վարժարանի բարոյական կողմը՝ որ իբր նոր կազմակերպութիւն, բազմադիմի պէտք և կարիք ունի, սիպար վիճակի մը հասնելու համար, բայց միւս կողմէն ժողովրդէն հանգանակեալ 100 ոսկւոյ գումարն ու 5-600 ծառերը, շինութեան անունով ձեռք բերուելէ ետք, շինութեան ձեռնարկը անխուսափելի կը դառնայ և հակառակ պարագան ժողովրդի վստահութիւնը չարաչար գործածելու անհաճոյ տպաւորութիւնը կրնայ առթել։

Ծառերը կտրելու մէջ մանաւանդ Վանեցին ցոյց տուաւ իր սիրեցեալ վարժարանին համդէպ գովելի նախանձախնդրութիւն մը, անխտրօրէն և լիօրէն մասնակցելով շինուածանիւթոյ հանգանակութեան գործին, որուն գըլուխ անցած էին Խնամակալութեան ատենապետ Գալուստ էֆ. Ճիաէչեանէ դառ՝ Պատի. Վարչութեան Քաղ. Ժողովոյ ատենապետ ալ, որ գործօն

[illegible]

Ս.

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԿՈՆԴԱԿԸ

Կիլիկիոյ Սրբազան Հայրապետը դեռ օծումին քառասունքը չաւարտած սկսաւ խծբծանքի առարկայ ըլլալ։ Ինչպէս արդէն պատճէնը հրատարակած էինք, Ն. Ս. Օծութիւնը հովուական անդրանիկ Կոնդակով խրատներ, յորդորներ տուած էր ժողովրդեան ամէն դասի անհատներուն և գլխաւորաբար շեշտած էր սա պարագան թէ ինք իբրեւ Աւետարանի աշակերտ, կը ցանկայ և գիտէ համերաշխ ոգիով վարուիլ թէ Մայր Աթոռին և թէ Երուսաղէմի ու Պոլսոյ Պատրիարքութեանց հետ։ Ս. Կաթողիկոսը կատարեալ բարեմտութեամբ և քրիստոնէական ոգւով այս Կոնդակներէն գրկած էր նաեւ Պատրիարքարան որպէս զի Հայ եկեղեցւոյ ընդհանուր զաւակներն ալ կարդան իր այս անդրանիկ հովուականը և հասկնան թէ ինք որչափ համերաշխ է Հայ Եկեղեցւոյ ուրիշ հոգեւոր պետերուն հետ։ Այս Կոնդակին ընթերցումը, կ'երեւայ որ ինչ ինչ նկատումներով — որոնք բնաւ Սրբազան Կաթողիկոսին միտքէն անցած չէին — յարմար չէ դատուած եղեր Կեդր. Վարչութեան կողմէ։ Սուրհանդակ այս կէտը մասը պլլած իրաւասութեան խնդիր մը կը յարուցանէ երկու աթոռներուն միջեւ ու կը ջանայ այնպէս մը ցուցնել որպէս թէ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը իր իրաւասութենէն դուրս ձեռնարկներ ընելու կը միտի, մինչդեռ ո՛չ Ն. Ս. Օծութիւնը և ոչ ալ Ս. Պատրիարքը կը խորհին սանկ անտեղի ենթադրութիւններու վրայ։ Սուրհանդակ ուժ տալու համար իր գրածներուն, անոր վարչական գոյն մը կուտայ, որպէս թէ վարչութեան մէջ խնդիր եղած ըլլայ ակիա և պաշտօնական երկար բարակ խորհրդածութիւններ, ձեւակերպութիւններ կատարուած ըլլան Կոնդակին կարդացուելուն կամ չկարդացուելուն մասին։ Եթէ իրօք վարչութիւնը ուզէր այս կարգի հրատարակութիւն մը ընել պաշտօնապէս և եղելութիւնը հանրութեան ծանուցանել, իր որոշումներուն պաշտօնական շարքին մէջ այս խնդիրն ալ կը մացնէր ու հրատարակութեան կուտար, ինչպէս իր միւս որոշումները, մինչդեռ մեր Հայ պաշտօնակիցները ոչ Arevelk, ոչ Բիւզանդիոն և ոչ ալ մենք այս կարգի պաշտօնական որոշում մը չառացանք վարչութենէն։ Արդ, ի՛նչպէս վարչական որոշում կ'ըլլայ այս որ միմիայն Սուրհանդակի կը հաղորդուի։ Վարչութիւնը եթէ նոյն իսկ կարծեաց փոխանակութիւն կատարած է այս մասին, բնաւ պաշտօնական գոյն չէ տուած և չէ ուզած տալ, մտքէն իսկ չանցնելով Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին ուղղամտութիւնը խնդրոյ առարկայ ընել։ Կրկին կը խրատենք Սուրհանդակը որ զգուշանայ մեր եկեղեցին գործերուն միջամտելէ։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 Յնս.

Կրօն. ժողովի որոշումներու կարգին մէջ (տե՛ս երէկուան՝ թիւ 658 Մանզումէ) գրուած էր թէ,

«Ս. Դաւթեան կրօնագիտութեան երեք տպագրեալ դասագիրք ներկայացուցած էր վաւերացուելու համար, և այլն։»

Կը փութամ յայտարարել թէ ես ո՛ր և է գիրք ենթարկած չեմ Կրօնական ժողովին վաւերացման, հետեւաբար դիւանական գործողութեան սխալ մ'ըլլալու է։

Այդ որոշումը ուրիշ նկատելի կէտ մ'ալ կը պարունակէ։

«Նախապէս Կրօն. ժողովի քննութեան չանցուած ո՛ր եւ է տպագրեալ դասագիրք վաւերացումէ մերժելով՝ որոշեց որ այսուհետեւ ներկայացուելիք գործերը ձեռագիր ըլլան։»

Այս որոշումը բանաւոր ու գործադրելի է, բայց ապագային համար անշուշտ, ոչ թէ անցեալին համար։ Արդէն տպուած գիրք մը երկրորդ կամ երրորդ տպագրութեան առթիւ ինչո՞ւ չի վաւերացուի, եթէ արժանի է և նպատակայարմար։ Այս որոշումէն առաջ գիրքի մը տպուած ըլլալը յանցա՞նք է միթէ։

Ս. ԴԱՒԹԵԱՆ

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Մեծաւ շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեմ թէ Վսեմ. Ստեփան էֆ. Գարաեան ի յիշատակ իր սիրեցեալ եղբօր, Մեծ. Միհրան էֆ. Գարաեանի հոգւոյն, որ հանգեաւ ի Վիեննա, հաճեցաւ հինգ օսմ. ոսկի նուիրել որբանոցիս։ Այս առթիւ Մաքսուս էֆ. Ճանիկեան, Ռուբէն էֆ. Փափազեան և Տօքդ. Մինէճեան էֆ. մէկ մէկ օսմ. ոսկի փոխան ծաղկեպսակի նուիրած են որբանոցիս։

Կիրասոնէն Մեծ. Թովմաս էֆ. Փարաքաշեան 20 ղրշ. նուիրած է

վասն ամուսնութեան Ռուբէն էֆ. Պօղոսեանի ընդ Օր. Զապէլ Թոքատլըեանի։

Նաեւ Սմբատ էֆ. Դաւթեան իր գործակալութեան կողմէն հրատարակուած դպրոցական գրքերէն 30 հատ որբանոցիս նուիրած է։ Բաց ասափ՝ յիշեալ բարեսէր էֆէնտին կը խոստանայ յետ այսորիկ հատատութեամբ պէտք եղած դասագրքերը ձրիաբար շնորհել որբուհիներուս։

Բոլոր նուիրատու էֆէնտիներուն յանուն որբուհիներուս խորին շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ։

Մնամ խորին՝ մեծարանօք

Մայր Գայթ. աղջ. որբանոցի
ՔՐԻՍՏԻՆԷ ՄԱՅՐԱՊ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

8 Յուլիս 1903

Ֆրանս. 3%) 3% Français)	97 67
Րէժի (Tab. Turcs)	387 —
Գօնսօլիտ (R. Turque D.)	32 —
Երկաթուղի (Lots Turcs)	126 —
Պանք Օթթ. (Banque Ott.)	590 —
Թրանսվալ (Transvaal)	118 —

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ԲԷՍՄԻՅԷԷ

Ասաքիրը Շահանէնին կէօյս Պուլկարիսթան հուտուտունա սէվգ խուլմէքսւէ օլտուղընա տաիր Ղալաթասա Պօրասսա սիրըշյիս պուհուրա կէլտիկի խապէր ալընմըշ իսէ տէ, Պուլկարիսթան էմարէթի Թարաֆընտան տէվլէթը մէթպուայա պարչու խաթթը իմթիյազա ասքէր սէվգ վէ Թահշիտնին միւսթէլզէմ օլաճագ պիր հարէքէթը բուլունիյէ վուգուա կէլմէմիշ վէ պլնաէն ալէյհ Թարաֆը Տէվլէթը Ալիյէտէն հուտուտա ասքէր սէվգի հադդընտաքի շայիա Թաահիյաթաան իպարէթ օլապագ հուտուտա սէվգը ասքէր մատէսինին գաթիէն ասլ ու էսասը օլմատըղը տէրքիպար պուլունմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԸՆԴՀ. ԱՄՍԱԿԱՆ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Ելմտական Նախարարութիւնը քանի մը օրէն պիտի սկսի մէյմէկ ամսաթոշակ վճարել պետական բոլոր պաշտօնեաներուն։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Արտաքին գործոց Նախարարութիւնը Մեծ. Եպարքոսին ղրկեց Ռուսիոյ կայսեր մէկ գիրը՝ ծանուցանող թէ Քօնսթանթին Քօնսթանթինովիչ մեծ դուքսը մանչ զաւակ մը ունեցած է։ Այդ գիրը Վեհ. Սուլթանին պիտի մատուցուի։

ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ՌՌՈԳՈՒՄԸ.— Ինչպէս յայտնի է, Տէրքոսի Ջուրի Ընկերութիւնը կ'ոռոգէ Պոլսոյ փողոցները՝ Քաղաքապետութեան հետ կնքուած պայմանագրութեան մը համաձայն, տարեկան 5000 ոսկիի փոխարէն։ Վերջերս նոյն Ընկերութիւնը առարկելով որ մեծ փողոցներէն մէկ քանին ընդարձակուած են և զանազան տեղեր ալ օրը երեք անգամ կը ջրուին, պահանջեր է որ սահմանուած գումարը աւելցուի։ Պետական Խորհուրդը, որուն յանձնուած էր խնդիրը, Ընկերութեան պահանջումը չափազանց գտնելով, և նկատելով որ այդ գումարին կէսովն իսկ կարելի է ոռոգել Պոլսոյ փողոցները ուրիշ եղանակով մը, որոշեց առ այժմ Քաղաքապետութեանց կողմէ ոռոգել տալ խճուղիները, մինչեւ որ նոր մեքենաներ բերուին այդ առթիւ։ Այդ որոշումը սկսած է գործադրուիլ երկու օրէ ի վեր։

Միւս կողմէ Քաղաքապետութիւնն ալ ծրագիր մը մատուցած է Բ. Դրան, առաջարկելով որ Բեազըտասանէի գետակէն մեքենաներու և խողովակներու միջոցաւ բերուած ջուրերով ոռոգուին փողոցները, ինչ որ շատ խնայողական պիտի ըլլայ։ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան ճարտարագէտ Ֆըրէնկեան էֆ. նոյն պաշտօնարանը հրաւիրուելով մեքենաներուն և խողովակներուն համար ծրագիր մը պատրաստած է։ Խորհրդակցութիւնները սկսած են արդէն այդ առթիւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.— Ինչպէս գրեցինք, Պուլկարիա մտադրութիւն ունի Հռոմի մէջ գործակատարութիւն մը հաստատել։ Այդ պաշտօնին պիտի կոչուի Վիեննայի նախորդ պուլկարական գործակատար Տօքթ. Մինչվիչ։

ԱՐՄՍԹՐՈՆԿԻ զինարանին կողմէ, վերջերս ղրկուած 15 սանդխմէթրնոց արագահարուած թնդանօթին պատկերները Վեհ. Սուլթանին մատուցուեցան։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Արքունի Նաւարանը հրաման ստացաւ փութացնել Սէյֆի-Պահրի և Բէրվինէ Թօրփիլանաւերուն նորոգութիւնները։

—Ցէքի-Պիւլէնտ զրահաւոր-յածանաւը, որ Անատոլու տան գործաւորներուն կողմէ բոլորովին նորոգուած էր, առջի օր արքունի նաւարանին աւազանը մըտաւ, քանի մը փոքր նորոգութեանց համար։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐԸ.— Հրաման զրկուեցաւ գաւառները, որպէս զի կանոնաւորաբար և առանց յապաղման, շաբաթը մէյ մը Պոլիս ղրկեն Ելմտական Նախարարութեան և Սպարապետութեան համար գանձուած գումարները։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՆՈՐ ՏՆՕՐԷՆԸ.— Անաւասիկ քանի մը մանրամասնութիւններ Օսմ. Պանքայի նոր ընդհ. տնօրէն Մ. Տէֆէի կենսագրութեան վրայ.—

Մ. Տէֆէ, առաջին անգամ, 1872ին պաշտօնի մտաւ իբր քարտուղար նոյն ատենի Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Մ. տը Րէմիւզայի։ Ետքը պետական պաշտօնի կոչուելով եղաւ գաւառապետ՝ Արեւելեան Պիրենեան, Ստորին Պիրենեան և Պուչ-Տիւ-Ռօնի գաւառներուն։ 5 տարի վարեց այս բարձր պաշտօնները, ի յայտ բերելով իր մտացիութիւնը և կարողութիւնը։ 1896ին Պատուոյ Լէգէոնի հրամանատար և պատուակալ գաւառապետ անուանուելով եղաւ պետական ընդհ. գանձապահ նախ Նանթի և ետքը Թուլուզի, զոր կը վարէր ցարդ։ Մ. Տէֆէ երկար տարիներէ ի վեր Պանք տը Ֆրանսի վարիչներէն է, և բարձր կարողութիւններ ցոյց տուած է իր պաշտօնակիցներուն մէջ, որոնցմէ շատը Օսմ. Կայս. Պանքային վարչական խորհուրդին անդամներն են։ Մ. Տէֆէ այս անգամ պիտի ժողուէ այս կարեւոր պաշտօնները, վարելու համար Օսմ. Պանքայի ընդհ. տնօրէնութիւնը, իր ելմտագէտի գնահատուած կարողութիւնովը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանատունը արտօնութիւն խնդրեց կայս. Կառավարութենէն, որպէս զի դեսպանատան Աքզիա պահականաւը արքունի նաւարանին մէջ նորոգուի։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ.— Առողջապահական բարձր խորհուրդին որոշումով, Սիւէզի ժամանումներուն դէմ դրուած քարանթինան ջնջուեցաւ և տեղը դրուեցաւ պարզ բժշկ. քննութիւն մը։

—Նոյն խորհուրդին որոշումով Ճէպէլի (Լիբանան) ժամանումները 5 օրուան քարանթինայի պիտի ենթարկուին։

ԽՈՋԱԿԻ ԲԵՐՔԸ.— Մինչեւ անցեալ ուրբաթ օր, Պրուսայի մէջ 1,500,000 քիլօ թարմ խոզակ ծախուած է։ Շատ տարիներէ ի վեր նոյնքան ժամանակամիջոցի մը մէջ այդ քանակութեամբ խոզակ ծախուած չըլլալով, բերքը գոհացուցիչ կը նկատուի։

ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՔԱՐ.— Զօր. Ապտուլլահ փաշա մինչ Պրուսայի Ցուտագը գիւղին մօտ իր ստացուածքին մէջ գտնուած վիմագրական քարի հանքը չահագործելու։ Այս առթիւ Ն. Վսեմութիւն պէտք եղած դիմումները ըրաւ աշխատութեանց սկըսելու համար։ Կը հաւաստեն թէ այս քարերը կը հաւասարին Պավէրիայի վիմագրաքարերուն։

ԳՈՐԾԱՐԱՆ.— Իզմիրի Զայըըլը-Պաշէ ըսուած տեղը կտաւագործութեան յատուկ գործարան մը պիտի հաստատուի։ Գործարանը ջուրի հոսանքով մը պիտի բանի։ Եւրոպայէ բերուելիք գործակալներէն ոմանք մեքենայէն զերծ պահելու համար, ձեռնարկողն, Միխ. Լաքի Սագալլըօղլու, պէտք եղած դիմումները ըրած է։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.— Ծանուցուեցաւ ամէն կողմ յարգելով օրէնքին այն տրամադրութիւնը թէ, պետական պաշտօնի կոչուող անհատ մը անպատճառ պէտք է ցոյց տայ իր Օսմանեան Թէզքէրէսին, և հակառակ պարագային անուանման գործողութիւնը յապաղի, մինչեւ որ օրէնքին այդ տրամադրութիւնը գործադրուի։

ՉԱԹԱԼՃԱՅԻ տաճկան-գինետուններուն վրայ 80 հոգի աւելցուեցան։

ԿԵՂԾ ՈՍԿԻՆԵՐ.— Վերջերս երկու կեղծ հինգ ոսկինոցներ Արքունի Փօղերանոց ղրկուած էին քննուելու համար։ Այնքան ճարտարութեամբ շինուած էին, որ մեծ դժուարութեամբ կը զանազանուէին իրական ոսկիէն։ Անոնց մէջը արծաթ էր և ոսկիի բարակ խաւով մը պատուած։ Ձեւութեամբ և ձեւով բնաւ տարբերութիւն չունէին բուն հինգը մէկնոցներէն, միայն անգամ մը հաստութիւն մը ունէին։ Ասկիի խառը 260 ղրշ. և արժէքը 8—10 ղրշ. միայն կ'արժեն։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆԵՐԸ.— Առաջարկուեցաւ որ Երկրագործական պանքաներու միջոցաւ փոխադրուած և կառավարական զանազան պաշտօնարաններու վերաբերեալ հասոյթներէն հարիւրին երկուքուկէսը երկրագործական պանքային յատկանայ. իսկ անտառներու և հանքերու հասոյթներէն ալ հարիւրին մէկը։

ՄՈՐԹԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ անունով հիւանդանոց մը պիտի հաստատուի, ինչպէս գրուեցաւ, ախրոզպետեան ախտերու դարմանման համար։ Բժշկական Խորհուրդը որոշեց որ այդ հիւանդանոցը հաստատելէ առաջ Քաղաքապետութիւնը որոշէ անոր ծախքին յատկացուելիք հասոյթները։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԵՐԱՅԻ Պատժ. Դատարանը 2½ ամիս բանտարկութեան դատապարտեց Ժիւլիօ Ֆօնթ անուն անձը, որ ասկէց առաջ իր կնոջ Մատէլի հետ գժտուած ըլլալով, Բերայի Սէն-Մարի եկեղեցիին երէց Տ. Նիքօլայի առջեւ կանչելով զայն հաշտութիւն պահանջած էր։ Ժիւլիօ իր այս ձեռնարկին անյաջողութենէն բարկանալով կնոջը վրայ յարձակած էր դաշոյնով, ծեծած էր զայն և նոյն եկեղեցիին դռնապան աւստրիացի Բէթրօն ալ վիրաւորած։

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ՀՈԳԵԶԱՒԱԿԸ.— Բերայի Պատժ. Դատարանը 3 ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Քօչօ անուն 17 տարեկան ընկեցիկ տղայ մը, որ՝ զինքը մանկութենէ հոգեզաւակ ընդունելով մեծցնող Ֆօթաքիին տունը թալլած էր։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Լանկացի մանավ Տիգրան, Արտաշը վիրաւորած ըլլալուն համար 20 օր բանտարկութեան դատապարտուեցաւ։

—Պոլսոյ Վճռաբեկ Ատեանը վաւերացուց Կեսարիոյ Նահն. Դատարանին տուած այն որոշումը, որով 3 ական տարի տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էին Հասան, Շապան և Էօմէր անձերը, որոնք Կեսարիոյ բնակիչներէն Ցակոբ Բնաճեանի տունը մտած էին բանլիք կեղծելով և կարգ մը առարկաներ գողցած էին։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ կը հեռագրեն թէ Զալաք Զիլէ այլն Իսմայիլ անուն աւազակը իր զէնքերով ձերբակալուած է։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ.— Նէվշէհիր գաւառակին Զիլէ գիւղէն Իսմայիլօղլը Հաճի Իպրահիմ անուն մարդ մը մեռած է 130 տարեկան։ Ակռաները ամբողջ էին և մինչեւ վերջը առանց օգնականի կը քալէր։

ՖԷՐԻՏԻԿԻ մէջ անցած գիշեր պատահած հրդեհին համար հաստատուած է թէ դիտմամբ ձգուած է Սամիթօ անուն Իտալացիին կողմէ, որուն տունէն սկսաւ հրդեհը։ Սամիթօ ապահովագրութեան 250 ոսկին գանձելու համար ձգած էր հրդեհը։

ՎԻՐԱՒՈՐ ՄԱՐԴ ՄԸ.— Բերա, Բէնիշէհիրի մէջ Ջրավաճառ Միքէ, նախընթաց օր վիրաւոր պառկած էր, զօքանչին՝ Լուչիքայի կիսաշխարհիկ տան մէջ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով, հարցաքննեց զայն, որ ըսաւ թէ Ֆէրիտիկէի հրդեհին միջոցին վիրաւորուած էր անծանօթէ մը. բայց կը կարծուի թէ սուտ է այս խօսքը և կռիւի մը հետեւանք է վէրքը. քննութիւնները կը շարունակուին։

ՓՈԱՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ՕՐԻՆԱԿ.— Քաղաքապետութիւնը անժամանակ կերպով փակել տուաւ Կէօզ-Թէբէի փուռը, որ հակառակ կրկնակի ազդարարութեանց միշտ պակաս հացեր կը հանէր։

ԱԶԲԵԱՑ ԱԶԳԱԿԱՆԸ.— Բերա, Քալեօնճու Քօլլուք բնակող Անտոն, անցած օր Արնավուտքէօյ իր ազգականներէն Տիկ. Բիրդաճի տունը կ'երթայ, և զայն հոն չգտնելով ամենայն պաղարիւնութեամբ սնտուկը կը բանայ ու գըտած 35 ոսկին գրպանելով ճամբան կը շարունակէ։

ԴԻՆՈՎՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔ.— Հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը պատահեցաւ առջի օր Գասըմփաշա, Հայոց եկեղեցիին մօտ, դարբին Մելքոնի տունէն։ Դուրսէն ծուխեր նշմարուելով հասան և տեսան թէ բազմոցը բռնկած էր, մինչ Մելքոն ամենայն անտարբերութեամբ պառկած կը խռմփար. մարդը գինով էր և այդ պատճառաւ էր որ ծաղում տուած էր հրդեհը։

Ստամպօլոյժ Ս. ՍՐՎԱՃԵԱՆի աղջը կարդալ Դ. էջը։

ՕՍՄ. ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ ՋԱՒԵՇՏԱԽՈՒՄԲԸ
ՄԻՕՀԻՒՐՑԱՐԻ ՄԷՋ

Օսմ. Կատակերգակ Ջաւեշտախումբը, Տնօրէնութեամբ Պ. Ա. Մ. ՄՆԱԿԵԱՆի և առաջնորդութեամբ Պ. Միքայէլ Զափրաստի, անցեալ շաբթու Մէօհիւրտարի Թատերասէր հասարակութեան կողմէ գտած համակրալիր գնահատութենէն քաջալերուած, վաղը իրիկուն ալ պիտի տայ իր ամէնէն ծիծաղաշարժ ու ամէնէն քրքջալիր կատակերգութիւնը

ՏԻԿԻՆ ՄՕՆՊՕՏԷՆ
ԿԱՄ
ՎԱԽԿՈՏ ԷՐԻԿԸ
Գօմէտի-Պուֆ 3 արար

որ անդուլ քահքահներով ու անվերջ ծիծաղներով ողջունուած է ոչ միայն Բարիզի, այլ Եւրոպայի բոլոր մեծ թատրոններուն մէջ։

Եթէ կ'ուզէք կուշտուկուռ զուարճանալ և կ'ուզէք կուշտուկուշտ խնդալ գացէք տեսնելու

ՏԻԿԻՆ ՄՕՆՊՕՏԷՆԸ։

ԿԱՐԴԱԼ Դ. երես Նիքօլաքի Բաքաթօբուլօսի խաղի ազդը։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆՔ
ՀԴԻՄԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ
ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Յունիս 23 — Յուլիս 2

ԿԱՐԳԱՑՈՅՑ

Համառօտագր. Ա. Ե — Աւագք և Երիցագոյնք.— Ե=Երէցք.— Կ=Կրտսերք.— ԿԳ=Կրտսերագոյնք.— Եր = Երախայք։

Ժամք.— Հարցաքննութեանց նիստերը, կէս օրէ յառաջ ժամ 1½ին և կէս օրէ յետոյ ժամը 7ին սկսելով (Ը. Թ.), տեղի կ'ունենան 1½ական ժամ տեւողութեամբ և կէս կէս ժամ դադարով։— Միենոյն դասարանին և օրուան համար կէտ ու գծէ մը (.—) վերջ նշանակուած քննութիւնք կէս օրէ յետոյ կը կատարուին։ Ի տես դրուած են Ա. վեցամսէի քննական շարադրութիւնք, ձեւական, գծագրական և գեղագրական աշխատութիւնք։

Յունիս 27 Ուր. Օսմաներէն.— Լատիներէն և Պատմ. Յոյն և Լատին Մատենագր. (Ա. Ե), Բնալուծութիւն.— Դրահաշիւ և Երկրաչափ. (Ե), Դրահաշիւ և Երկրաչափ.— Աշխարհագր. (Կ), Պատմութիւն (Կգ), Իրագիտութիւն(Եր)։

Յունիս 28 Շբ. Մարդկային կազմախօս. և բնախօս.— Անգղ. և Գերմաներէն, Տոմարակալութիւն (Ա.Ե), Բնագիտութիւն (Ե), Բացատրեալ ընթերցանութ. և Արտասանութիւն (Կ), Աշխարհագր. (Կգ), Գծագր. Երկրաչափութիւն.— Աշխարհագրութիւն (Եր.)։

Հիմնադիր Տնօրէն
Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Իւսկիւտար, 20 Յունիս 1903

ՅՐՈՒԻՉ ԳԱԼՈՒՍՏ

Ցրուիչ Գալուստ անտեսելով մեր իրեն նկատմամբ ըրած զոհողութիւնները սկսած է պայքարիլ մեզի դէմ և չի ծախել Մանզումէն, հետեւաբար այն ընթերցողները որ յիշեալէն կը գնէին Մանզումէն, թող հաճին ասկէ ետք ուրիշ լրագրավաճառներէ գնել։

Իսկ այն բաժանորդները որոնց յիշեալը թերթ կը ծգէր, այսուհետեւ պիտի ստանան ուղղակի խմբագրութեանս ցրուիչէն։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՕՍՄ. ԹՈՒՂԹԵՐՈՒՆ
ԱՆԿՈՒՄՆ ՈՒ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄԸ

Նախընթաց իրիկուն Սակարանը գոցուելէն վերջ, Բերայի մէջ ալ քիչ շատ գործ եղած էր, նոյն օրուան գիներով և հանդարտութեամբ։ Երէկ առաւօտ ալ երբ բացուեցաւ Սակարանը, ամէն ոք գիտէր թէ Թուանշանը պատուհանէն պիտի կախուի 34 ղրշ. 36 փարա, ինչպէս որ ալ եղաւ։ Բայց հազիւ թէ բացուած էր, մէկ երկու կաբիւոր տուներ ծախել սկսան, որուն հետեւանքով անկում մը սկսաւ։

Նկատեցէք թէ 34 ղրշ. 36 փարաէն մէկ շունչով և հազիւ մէկ քառորդ ժամուան մէջ ինկաւ 33 ղր. 20 փարայի և դժուարաւ կրցաւ կայանք առնել 18 փարայի վրայ։ Նմանապէս Երկաթուղին՝ Օսմ. Քօնսօլիտի կրտսեր եղբայրը, մինչեւ 121 ֆրանքի ինկաւ։ Մէկ խօսքով սակարանական անօրինակ վիճակ մըն էր նոյն միջոցին։ Բայց եթէ չափազանցութիւն չըլլար ըսել, մէկ վայրկեանի մէջ նորէն բարձրանալ սկըսելով անմիջապէս և գրեթէ աւելի քիչ ժամանակուան մէջ Օսմ. Քօնսօլիտն եղաւ 34 ղրշ, 7 փարա — և աւելի քիչ մը վերջը 19 փարա — և երկաթուղին 124 ու կէս ֆր.. որովհետեւ նոյն խաղէն առաջ ծախողները սկսան բեւրաւոր թուղթ գնել աւելի գիներով։

—Երէկ հարիւր հազարաւոր արպիտրաժի գործ եղաւ Եւրոպայի վրայ։

Հիմա սակերը իրենց նախորդ վիճակին մօտեցած են, և Սակարանը գտած է նորէն իր հանդարտութիւնը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ
ՕՍՄ. ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	34.15
Ամէնէն բարձր գինը	34.36
» վար գինը	33.20

ՌՈՒՄԷԼԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	124.25
Երէկուան բարձր գինը	126.
» վար »	121.
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	266.25
Բարափ	501.
Լօրիում	84.50
Պանք Նատ. Կրէս.	422.
Թրամվայի Բաժնեթուղթ	6.17½
Թրանսվալ	117.50
Րէժիի պարտաթուղթ Լ. Օ.	374.
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա. Ո.	11.82
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.60

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան Օսմ.	3.50
» ութը » »	7.

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	ղշ. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.
Նոր մէթալիք	104.10
Անգլիական ոսկի	110.
Ֆրանսական ոսկի	87.27

«ՄԱՆՉՈՒՄԷ»Ի ԵՐԻՖԻԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿԻՍՔԻԱՑ ԷՄԱՐ 84

Վայրենիներու Նահապետը

ՎԷՊ

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

54

Երկու սպիտակամորթները քառական խմասով հոգինին համած էին, կամը մանաւանդ, որ բոլորովին արիւթօկրութիկ սովորութիւններով մեծցած, երբեք չէր ենթարկած [illegible] ամբողջ ծանր աշխատութեան մը, կատարելապէս թոյլ կ'զգար [illegible]։ Իր ոտքերն ու ձեռքերը ծածկուած էին պալարներով, ու իր դէմքը պատռուած էր։ Բայց [illegible] մինչեւ հոն զինուորուած էր ինքզինքը, բայց անգամ մը որ հասաւ [illegible], [illegible] մարդու մը [illegible]։

Տօն Թաւէօ իր ընկերոջը չափ յոգ-նած չէր, սակայն իր կարգ չնչառութիւնը, և դանդաղութիւնը [illegible] խանչինքն։

Դալով Բիւռիւմէլլային, ան երբեք [illegible] էր որ կարծես թէ քայլ մը անգամ քալած չէր։

[illegible] մէջ փիլիքական յաղթութիւններ քան մը չէին աղդած։

—Իմ եղբայրներս հանգիստ պէտք ունին, ըսաւ, հոս սորպուած ենք միայն որքան ատեն որ պէտք ըլլայ մեզի, ձեր ուժը վերստանձնելու։

Ոչ Տօն Թաւէօ և ոչ ալ կոմսը պատասխանեցին, ամէնքը կ'արդիլէր զիրենք իրենց տկարութիւնը խոստովանիլէ։

Մէկ ժամ մը անցաւ առանց խօսք մը փոխանակելու։

Բիւռիւմէլլա հեռացած էր։

Երբ նորէն երեւցաւ։

—Ա՛հ, խօսը եք, ծարիյս։

—Դեռ քանի մը վարկեան պատասխանեց կոմսը։

Հնդիկը գլուխը երերցուց։

—Ժամանակը կ'փնինի, ըսաւ։

Հնդիկը համեց այն ատեն պզտիկ տուփ մը իր գօտիէն, բացաւ զայն ու ներկայացուց Տօն Թաւէօին։

—Ահա, ըսաւ

Այս տուփը չորս բաժանում ունէր։ Առաջինը կը պարունակէր ճերմակ գոյնով չոր տերեւներ, երկրորդը կէր, երրորդը քարէ պզտիկ կտորներ և չորրորդը երեք չորս հատ բահաններ։

—Օ՛, ըսաւ Տօն Թաւէօ ուրախութենէ, Բօքա։

—Այո, յարեց Հնդիկը, կրնաք առնել։

Տօն Թաւէօ կրկնել չը տուաւ մէյ մըն ալ, առաւ այդ բահաններէն մին, միւս ձեռքովը առաւ տերեւ մը, որուն վրայ, բահանին միջոցով, տարածեց կէր, վրան դրաւ քարի կտոր մը, ու գրպանը դրաւ։

Կոմսը Տօն Թաւէօին չարժումներուն կը հետեւէր միշտ աճող հետաքրքրութեամբ մը։ Երբ վերջացաւ,

—Ի՞նչ է աս, ըսաւ հետաքրքրութեամբ։

—Բօքա, պատասխանեց այս վերջինը։

—Շատ աղէկ, բայց անկէ բան մը չեմ հասկնար։

—Բարեկամդ փարեց Տօն Թաւէօ, ամերիկան խմաստակ երկիր է, իր առանձնաշնորհուած հողը ամէն բան կ'արտադրէ։ Ինչպէս որ Եւրոպական խոտը ունինք որ երբեմն թէյ կը ծառայէ, fofան ալ ունինք որ երբեմն թմբուկ կը ծառայէ։

—Ձեր երաշխաւորութեամբ տալիս Տօն Թաւէօ, անխտրելի բանը պիտի փորձեմ ընելու, պիտի կլլեմ այս տերեւը։

—Փորձեցէք, պատասխանեց Տօն Թաւէօ, որ խօսելով հանգիստ երկրորդ մը կը պատրաստէր ամենէն պէս։ Բօքան մարդս կ'ուժովցնէ, քունը կը փախցնէ, և արիւթիւնը կ'արթնցնէ։

—Եւ բոլոր այսքան վայելելու համար ի՞նչ պէտք է։

—Մի միայն ծամելու է Բօքան։

Բիւռիւմէլլա խմամբով մը իր տուփը գօտիին կապելէ ետք, ձեռքերուն թող տուած էր որ վազեն։

Ինքզին, քիչ հեռուէն, թափանցիկ թափանցուածեր յունեցան։

—Ի՞նչ է աս, ըսաւ Լափ սոքի ելնելով։

—Պայքարը, որ կ'սկսի պատասխանեց զրուցմամբ Բիւռիւմէլլա։

—Ի՞նչ պիտի ընենք, հարցուց Տօն Թաւէօ։

—Թաչինք մեր բարեկամներուն օգնութեան, ըսաւ ավնուագար երիտասարդը։

—Տօն Թաւէօ Իւլէմէի վրայ ակնարկ մը նետեց։

—Եւ մանկամարդուհին, ըսաւ Հընդիկը։

Կոմսը զգաց, բայց [illegible] զալով

—Մեր ընկերներն իր կուսակրութեան եղած են, ըսաւ, մենք հոս անգութ հակառակորդներ ունինք զորս պարտական ենք վճարելու անկարելիութեան մէջ դնել

Այս միջոցին պայքարները կրկնուեցան, աղմուկը աւելի չատցաւ։

—Որոչենք, չարունակեց երիտասարդը։

—Բայց, ըսաւ որոշակի Տօն Թաւէօ, ժամ մը ուշ հասնելով աղջիկս նման չըլլար։

—Չի հեծնանք, ըսաւ Հնդիկը։

Երեք մարդիկը հեծան։

Որքան կը մօտենային, պայքարին աղմուկը աւելի կ'որոշուէր պարիսպին մէջ, կատարելապէս կը հասնային Շիլեցիներուն և Առօքանցիներուն ձայները։

Եթէ զիմակաւոր չըլլային թերեւս կարենային տեսնել պայքարողները։

Սակայն, առանց նկատողութեան առնելու իրենց ճամբուն վրայ եղած խոչնդոտները, ձիաւորները սրարշաւ թիւց կը վազէին։

—Կեցէք, ըսաւ խոկոյն Հնդիկը։

Ձիաւորները իրենց քրտնաթոր ձիերուն սանձը քաշեցին։

Բիւռիւմէլլա իր բարեկամները առաջնորդած էր դէպ ի բարձրաբերձ բլուր մը, որուն ի տես

Ի՜նչ [illegible] գիւղ, յարեց Տօն Թաւէօ։

—Առաջարկենք, պատասխանեց կոմսը։

Ձիէն վար իջան։ Բիւռիւմէլլա ձիերը թող տուաւ, վստահ ըլլալով որ անոնք չի պիտի հեռանան և կարելի պիտի ըլլայ գտնել վերստին գտնալ իսկ հարկին։

Լափ և Տօն Թաւէօ ժայռերէն վեր կը մագլցէին։ Բիւռիւմէլլա կը հետեւէր անոնց երբ յանկարծ մէկը երեւցաւ։

Հնդիկը խոկալէն ծառի մը ապաստանեցաւ նիղակով։

Երեւցող մարդը իր նիզակը ձախն պատած էր ու ձեռքը բռնած էր կարմրցած սուր մը, ինչ որ կը ցուցնէր թէ ծանրապէս զարնուած էր։

(Շարունակելի)

ԲԵՐԱՅԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր Բերայի գրուհչը փոխուած ըլլալով, այն թեջաղարգ բաժանորդները որ կանոնաւորաբար չեն ստանար իրենց թերթերը, թող հաճին իմացնել խմբագրատանս։

ՌՈՍԿԵԹԵԼ

Société de Commerce et des Tréfileries réunies «Vladimir Alexéew» et «P. Wischnyakoff & A. Schamschine»

Ռուսիոյ Մոսկուա քաղաքին ռսկեթելի (սրմա, կլապտան թել) հռչակաւոր այս գործարանը որուն արտադրած ապրանքները այնչափ մեծ ընդունելութիւն գտած են մեր երկրին մէջ, այս անգամ դիմելով Օսմ. առեւտր. նախարարութեան, Օսմ. երկիրներու մէջ ամէնէն գործածուած ծրարներու 5 տեսակ էթիքէթները մենաշնորհ ըրած է, որպէս զի ճառաբակութիւնը չի զոհուի խարդախողներու կեղծարարութեան։ Հետեւաբար կը ծանուցանէ թէ անոնք որ այս ծրարներու էթիքէթներուն կեղծերը կը չինեն ու կը ծախեն օրէնքին տրամադրած խստութեան պիտի ենթարկուին։

Պատ. յաճախորդներէն կը խնդրուի ուշադրութիւն ընել Ռուսիական արտածուած ապրանքներու յատուկ մարքային որ պէտք է գտնուի անպատճառ թէ' ծրարներուն և թէ ճախարակներուն վրայ։ Գործարանին միակ միջնորդն է

ՍԵՓՈՆ ՃԻՎԱՆ վաճառատունը Մեծ-Շուկայի Մահմուտ Փաշայի դրան կից, Այնալըլար, թիւ 19 6

ՆԻՔՕԼԱՔԻ ԲԱՐՍԱՏՕՐՈՒԼՕՍԸՆ

ԽԱԼԻՍ ՋԷՅԹՈՒՆ ՅԱՂԸ

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իմթիյազը մախսուսընը հաիզ երզանըլը վէ սիւզիւլմիշ զէյթուն եաղը վէ խալիզ սապոնի ֆապրիգասը

Սթանպօլտա Եաղ Իսկէլէսինտէ 29 Նումէրօլը մաղազա

[illegible] 48—5

ՀԱՅ ՄՆՏՐՈՒԿԳԻ ՀԱՐՄՆԻՐԻ

ՄԱՔՍՈՒԴ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զաբթիյէ

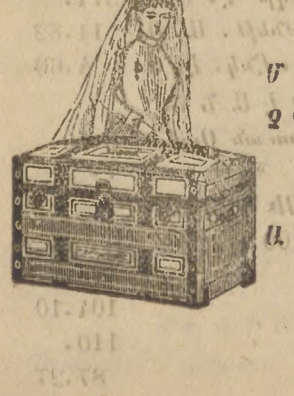

ԱՊԱՌԻԿ ՄԻ ՈՒԶԵՔ ՋԳԻՏԻ ՏԱՄ ԱՊԱՌԻԿ ՋԳԻՏԻ ՏԱՄ

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Ա. ՍԸՎԱՃԵԱՆ

ՓՈԽԱԴՐՈՒԱԾ Է

Բերա, Մեծ Փողոց, Աղա Ճամի, Լիւքսէնպուրկ Դաթիի քով, թիւ 124

ԱԿՌԱՅԻ ԵՒ ԼԻՆՏԻ ամէն տեսակ հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Փտտած ակռաները անմիջապէս և առանց ցաւի կը հանէ և ի հարկին հաստատապէս կը լեցնէ։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ դրութեամբ ոսկիի, քաուչուքի և փլաթինի վրայ ճաչակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը շինէ, բնականին յար և նման անխրցելի առաւելութիւններով օժտուած։

Վերջապէս բերնի և ակռայի վերաբերեալ ամէն կարգի դարման կարելի է գտնել Ա. ՍԸՎԱՃԵԱՆի դարմանատան մէջ։

ԴԻՆՈՐԴ ԽՕՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉՈՂԻ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2էն 10 (ը. ք.)։

ՍԵՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԵՐՁԱԿ ՆՇԱՆ ԱԼԷՄՇԱՀԵԱՆ

Երկար տարիներէ ի վեր հրապարակին վրայ ծանօթ Ալէմշահեան եղբարց ընկերութիւնը իր լաւ գործառնութեամբը յաճախորդներու գնահատման արժանացած է։ Սոյն ընկերութիւնը այս անգամ յուծեալ ըլլալով Նշան Ալէմշահեան իր մասնաւոր վաճառատունը հաստատած է Բերա Մեծ Փողոց Պօն Մարշէին կից և Օսմ. Ձաքային մասնաճիւղի դէմ, 350 թիւ Ապարդմանը։ Ամէն եղանակի յարմար թէ զոզիական և թէ անզգիական ամենէն դիմացկուն և գեղեցիկ կտաւներուն պէսպիսութեամբը ընտիր առուզենիներ մը պատրաստ կը գտնուի. այս վաճառատունը սրուեաց տէր կատարելութեամբ և գիներուն դիւրամատչելիութեամբ ուրիշ հոչակաւոր վաճառատուններուն հետ միշտ մրցման մէջ լինելով կը հրաւիրենք առուեստաւեր պատուղյաժող հասարակութիւնը որ հաճի անգամ մը փորձելու։ Հանդստան ենք թէ գոհ պիտի լինին թէ գործերուն նրբութենէն և թէ նիւթերուն առատութենէն։ 16—31

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼՈՒՂԸՆԸՆ

ՍՈՒՐԷԹԸ ԳԱԹԻՅԷՏԷ ԹԷՇՎԻՍԻ

Յօքթօր ՏԻՄԻԹՐԻ ՀԱՐՄԱՆՏԱՍ

[illegible]

ՖՐԷՆՍԻ.— [illegible] 30—27

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՀՈՎԱՆՈՑԱՎԱՃԱՌ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ

Ղալաթիա կամուրջին դէմ, Այ ու Ձափ երկու անկիւնները, թիւ 9 և 33, և գործատեղի Հալիլ Փաշա փողոց թիւ 10, ուր կը պատրաստուին ընտիր և դիմացկուն հովանոցներ, և կը փոխուին հինցած հովանոցներու կերպասները ճիշդ նորի պէս։

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԵՐՈՒԱՆԴ ԹԻԹԻՐՃԵԱՆ

Հայթայթիչ կառավարական պաշտօնատանց, Երկաթուղւոյ ընկերութեանց, Սեղանաւորական հաստատութեանց, Պոլսոյ ու գաւառներու գլխաւոր վաճառատանց եւն. եւն.։

41, Սուլթան-Համամ Փողոց 41

Թուղթ, Դրասենեկի պիտոյք, Տետրակ, Տոմար, եւն. եւն.։ Նորաձեւ ատաղձներ Նուէրի համար։

Միմիայն լաւ եւ ընտիր ապրանք։ Վատ տեսակ ապրանքներ չը ծախուիր։

Տպագրութիւն ամէն տեսակ թղթերու։

ՆՈՒԻՐԲ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ

Նշանտուքի քարդ և հարսնիքի հրաւիրագիր, եւրոպական վերջին նորաձեւութեանց համեմատ։

Դուսաններու վաճառատանց մէջ ամէնէն շատ յաճախորդ ունեցող թղթավաճառատունը։ Որովհետեւ անգամ մը միայն գիմողը' ալ մշտնջենական յաճախորդ կը դառնայ։

ԱՆԱՊԱԿ ԳԻՆԻ

ՍՈՒՐԹԻԱՍԵԱՆ ՄԱՌԹԱՆ

Ղալաթիա, Սուսուզ Իզզէտին խան թիւ 2

Սուրթիասեան էֆ. ծանօթ հայ գինեգործը որ Թարթայ գտնուած իր չաեամարանին մէջ անձամբ կը պատրաստէ իր գինիները, անարատ և անխարդախ, ինչպէս որ համբաւաւոր բժիշկներու ևփ-օֆիկ-ճաչակներու կողմէ գովեստով գնահատուած է. այս անգամ ի վաճառ կը հանէ նախորդ տարիներէ աւելի ընտիր գինիներ ճերմակ և կարմիր, զոյգերալ գիներով։

Սուրթիասեան էֆ.ի քով կը գտնուի նաև զանազան բարձր տեսակներէ առնուշ և թէ հին գինիներ։

ԱՇՈՒԽԱՆՔ ԳԻՆԻՈՑ

ՃԵՐՄԱԿ.— Միւսքէթ չավուշ, Գարու տաղի, Ալթըն Թաշ։

ԿԱՐՄԻՐ.— Գարա չավուշ, Բէչէ մէմէսի, Նուրնիկար։

ԱՆՈՒՇ.— Գարա չավուշ։ 3

Օ ԲՐՕԿՐԷ

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՈՐԾԱՐԱՆ ԼՈՒԱՑՔ-ԱՐԴՈՒԿԻ ԵՒ ԳՕԼԱՅԻ

49 Բերա Թագսիմ Վալիտէ Չէշմէ փողոց 49

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ' հաստատուած է լուացք—արդուկ և գօլայի գործարան մը ուր բոլորովին նոր դրութեամբ կը պատրաստուին արանց և կանանց ամէն տեսակ գօլայի և արդուկի վերաբերեալ գործեր.

Օ Բրօկրէի Նշանաբանն է' Խնամք, մաքրութիւն, փայլունութիւն, արագութիւն

Մասնաճիւղք.—Բերա—յոյնեան գործակալ Ֆ. Ֆրանքի. Կ. Պոլիս—Թարգամ, Սիրքէճի Իհսան պէյ խան թիւ 1. Գադըգիւղ—Գրիգոր Սեւտլէեան Նոտայմատուրային մօտ Յունաց եկեղեցւոյն դէմ և Բազար եօլի փողոց Նորաչէն փուռին կից իր բնակարանը։

Բերայի պատ. յաճախորդներէն կը խնդրուի որ հաճին հասցէնին իմացնել որպէս զի իրենց թաւաքիչ ղրկուի. 6—10

ՏՕՔԹԷՕՐ

Վաանթէն Նալբան

ՓԱՐԻՍ ՄԷՔԹԷՊԸ ԹԸՊԻՅԷՍԻՆՏԷՆ

ՏԻՓԼՕՄԱԼԸ

Տօքթէօրը մուամէլէյի հէր կիւն Պէյ Օղլունտա, Թիւնէլ Պաշընտա Պարսեղ Պէյին Սպիէրօլը մուայէնէխանէ է կէլէնլէրի ղոր Ալաֆրանկա ալաֆրանկա [illegible]

ՏՔԴ. Ց. ՍԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ ՄԻԶԱՅ, ԳԱՂՏՆԻ ԱԽՏԻ, ԱՅՐԵՐՈՒ ԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ՍԵՌԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒՆ. ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը, որ 15 տարի չարունակ պաշտօնավարած է Գալաթէնի Նահանգին հիւանդանոցներուն մէջ ուր վեներիքեալ հիւանդութիւններ այնչափ տարածուած են, և որ 5 տարի զափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդանոցները գործնական հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մեթոտներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա Պէօյիւք Բարմաք զարու թիւ 10 տունը, և կէս օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաղչէ Գափու Պահչէնոյին դիմացը, Բիւչի բեռն գեղարանը, ուր կը դարմանէ վեներիքեալ հիւանդութիւնները, որչափ ալ հինցած ըլլան ատոնք։ Ուրբաթ օրեր ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 100—54

ՄԵՀՔԱՐԷ

ՀԱՓՓԸ ԵՒ ՆԱՋՄԻ

Ենի Ճամիի հրապարակը Օսմանեան Նաքմարանի կից եղող այս վաճառատունը որու անօրինութիւնը ստանձնած ենք, ինչպէս որ մինչեւ հիմա ծախուած ապրանքներուն թէ նրբութեան և թէ աժանութեան հասին պատուարժան յաճախորդներուն վստահութիւնը գրաւած է, այս անգամ յաճախորդները աւելի գոհացնելու համար Եւրոպայի առաջնակարգ ֆապրիգաներէն զանազան տեսակ ապրանքներ բերել տուած ենք, որոնց գլխաւորներն են արանց և կանանց համար մետաքս հովանոցներ, մետաքս ֆիլոտէքօս և բուրդ ամէն տեսակ ֆանէլաներ և գուլպաներ, մետաքս և գթան թաշկինակներ, զէֆիր և գթան շապիկներ, գթան օձիք և թեւնոցներ, գրավաթ և բարֆիւմըրիի ամէն տեսակ, գծասօլի վրայ գործածուելու համար չքեղ լամբաներ եւն. եւն., որոնք անմրցելի գիներով կը ծախուին։ Այս տեսակ արդուզարդի վերաբերեալ ապրանքներու պէտք ունեցող պատուարժան հասարակութեան կը յանձնարարենք որ, եթէ ճաչակաւոր, առողջ և աժան ապրանքներ առնել կ'ուզեն, ուրիշ տեղ երթալէ առաջ թող այցելեն մեր վաճառատունը անձամբ հաստատելու համար մեր ամբողջ բառերը։

ԱՆՐՋԻՆ ԳԻՆ 6—20

ՆՈՐ ԴԱՍ, ՆՈՐ ՄԷԹՈՏ

ԴԱՇՆԱԿԻ, ԵՒ ՈՒՐԻՇ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՆՈՒԱԳԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Բերա, Բանկալթի, Մէրքէպը Հարպիէի դիմաց, Գայա փողոց, թիւ 53

ՕՐ. Ս. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ, մասնագէտ դաշնակի և ուրիշ նուագարաններու, վկայեալ Բարիզի էն վարպետ դաշնակահարներէն և արդէն ծանօթ իր հեղինակութիւններով, պատրաստ է և յօժար դասախօսել, թէ' դաշնակի և թէ ուրիշ ո և է նուագարանի վրայէն դիւրըմբռնելի վերջին մեթոտով, ըլլայ Արեւելեան, ըլլայ Եւրոպական։

Իրեն աշակերտել փափաքողներու կը խոստանայ քիչ ժամանակուան մէջ առանց սանիլ իր հնարած բոլորովին նոր սիսթէմովը։ Եւ արդէն տարիներէ ի վեր սրմնձնած այս մեթոտով հաջողած է աշակերտներ որոնք թէ' իրեն և թէ արժանաւոր պատիւ կը բերեն։

Երկուշաբթի և Ուրբաթ առաւօտեան ժամը 11էն մինչեւ 6' իր տանը աշակերտուհիներ կ'ընդունի, Շաբաթ օրերը ժամը 8—11 Սկիւտար Իհսանիէ, Սելաբոս փողոց, թիւ 14 տան մէջ. իսկ Չորեքշաբթի օր ժամը 1—6 Պոլիս, Գարըգ, Համամ փողոց թիւ 9 տան մէջ։

ԼԱ ՖՕՆՍԻԱՆՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1844ԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. դրամագլուխ	56,000,000	Ֆրանք
Մինչեւ 1901ի վերջ վճարուած վնաս	101,720,000	»

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. Դրամագլուխ	36,000,000	Ֆրանք
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	25,000,000	»
Ապահովագրուած գումար	321,000,000	»

Ընդհանուր ծովային ապահովագրութեան հիմնեալ 1818ին

ԼԱ ՖՕՆՍԻԱՆՍ կը գտնուի Ֆրանսայի կառավարութեան և չորս պետական ժողովներու քոնթրոլին տակ։

Այս վաղեմի ընկերութիւնը գրեթէ ամէնէն մեծ վարկը կը վայելէ ամէն կողմ, իրեն գործառնութեանց և վստահելիութեան վրայ զաղափար մը տալու համար բաւական է յիշել քանի մը հռչակաւոր մեծ հաստատութիւններ, որոնք ապահովագրուած են ԼԱ ՖՕՆՍԻԱՆՍի։

Ֆրանսայի նահանգները և քաղաքները կարգ մը պաշտօնատուններէն զատ, Բարիզի Օբէրա, Վօտվիլ, Նուվօթէ, Ամպիկիւ, Ֆօլի-տրամաթիք և ուրիշ բազմաթիւ թատրոններ։

Պօն Մարշէն, Լուվրի վաճառատունները, Բիկմալիոնը, Բրէնթանի, Պէլ Ժարտինիէռ, Օթէլ տը Վիլ և Սամարիթէնի մեծ վաճառանոցները։

Պանք տը Ֆրանսի մասնաճիւղերը, Բրէստ Ֆօնսիէն, Քրէտի Լիօնէ, Ֆրանս. մետաղներու, քիմիական արտադրութեանց ընկերութիւնները, Ֆրանսայի Կեդր. Դիզտրանը, Լուարի հանքերը, կենդանաբանական պարտէզը եւն.։

* * *

Այս պերճախօս թուումներէն ետք աւելորդ է խօսիլ այս ընկերութեան վրայ, որ, ինչպէս ըսինք, ամենամեծ վարկ մը կը վայելէ ամէն կողմ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷՆ

ԼԱ ՖՕՆՍԻԱՆՍԻ Պոլսոյ կողմի գործակալութիւն

Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Պէօյիւք Եըլտըզ խան, թիւ 14.

ԳԱՌՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

Որ միանգամայն Պոլսոյ կեդրոն. գործակալն է COMPAGNIE D'ASSURANCE GÉNÉRAL MARITIME (Ընդհ. ծովային ապահովագրական) Ընկերութեան։

Մանրամասն ամէն տեղեկութիւն հաճութեամբ կը տրուին վերոյիշեալ դիմողներուն։

ԱԹԼԱՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1808ԻՆ

ԺՈՐԺ Գ. ԲԱԳԱԻՈՒՈՒՆ ՕՐՈՎ

	Անգլ. ոսկի
Դրամագլուխ.—	3,437,000
Արկածելոց վճարուած.—	15,000,000

Այս ընկերութիւնը յանձնարարելի է իր գործառնութեանց ընդարձակութեան և վճարումներուն կանոնաւորութեան համար։

ԼԱ ՍԻՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Փոխադրութեան ճիւղ

Դրամագլուխ	5,000,000 Ֆ.
Պահեստի դրամագլուխ	1,000,000 »

Ապահովագրութիւն Ծովի, Ցամաքի և Գետի ճամբորդութեանց Շոգենաւով, Առագաստանաւով, Բեռնանաւով և երկաթուղիով։ Դիւրամատչելի պայմաններ և սակագիններ։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԿԱԾԻ ԴԷՄ

Վինթէրթիւրի մէջ հիմնուած

Այս Ընկերութիւնը յանձնարարելի է իր չատ դիւրամատչելի պայմաններովը արկածներու մասին։

Գրասենեակ Պոլիս, Թոմսըն խան, թիւ 11

Դեր-Գործակալ	Ընդհ. Գործակալ
ՆՇԱՆ Ա. ՁԷՐԱՀԻԱՅԵԱՆ	ՃԷՐՃ ՆԱՒԻՆԵԼ

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Գափու, Պին Պիր Չէփէնի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիյէ, Տողրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 3—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գափու, Պին-Պիր-Չէփէյին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ

ՏՈՒՄԲԱՀԱՆՋ ՄԸ

Անի տրամադրելի Մամեր, մաքուր գիր և առեւտրական ընդարձակ փորձառութիւն։ Այցելութեամբ հաշիւներ կը բռնէ, և ամէնէն խառնակ հաշիւները իսկ կարճ ժամանակուան մէջ կը կարգադրէ։

Դիմել Մահմուտ Փաշա, Մանասեան խան, թիւ 5։

Տէր եւ Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ԳԱՑՍԼԸԵԱՆ